T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/191
KARAR NO : 2023/225
KARAR TR : 27/03/2023

ÖZET: Satış Memurluğu dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan taşınmaza ilişkin olarak, %1 yerine %18 alındığı ileri sürülen KDV'niniadesine karar verilmesi istemiyleaçılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. K
Vekili : Av. S. K
Davalı : Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı
Vekili : Av. A. A

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Sakarya 1. Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğunun 2021/3 sayılı dosyası üzerinden yapılan ihale neticesinde satın alınan mesken vasıflı taşınmaz için %18 oranı üzerinden ödenen katma değer vergisinin %1 oranı üzerinden ödenmesi gerektiğinden bahisle yapılan başvurunun reddine dair 14/06/2021 tarih ve 27055 sayılı işlemin iptali ile fazladan ödendiği ileri sürülen 64.515 TL tutarındaki katma değer vergisinin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Sakarya Vergi Mahkemesi 30/06/2021 tarih ve E.2021/433, K.2021/404 sayılı kararı**ile, adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir. Bu karar, davacı tarafça istinaf edilmiştir.

3. Bursa Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesi 21/10/2021 tarih ve E.2021/1932, K.2021/453 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun kesin olarak reddine karar vermiştir.

4. Bunun üzerine davacı vekili, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. Sakarya 1. Sulh Hukuk Mahkemesi 02/06/2022 tarih ve E.2021/960, K.2022/844 sayılı kararı ile, şikayet süresi içerisinde olmadığından davanın reddine karar vermiştir. Bu karar, davacı tarafça istinaf edilmiştir.

6. **Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 06/01/2023 tarih ve E.2023/4, K.2023/22 sayılı kararı** ile, *"3065 sayılı Kanun hükümleri gereğince KDV'ye ilişkin uyuşmazlığın vergi mahkemelerinde görüm ve çözümü gerektiği"* gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulü ile istinafa konu kararın kaldırılmasına ve davanın usulden reddine kesin olarak karar vermiştir.

7. Davacı vekilinin ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemli başvurusu üzerine Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 27/02/2023 tarih ve E.2023/4 sayılı üst yazısı ile dava dosyası ve idari yargı yeri kesinleşme şerhini havi karar Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun *"Kesin hüküm"* başlıklı 303. maddesinin ilgili birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

> *"Bir davaya ait şeklî anlamda kesinleşmiş olan hükmün, diğer bir davada maddi anlamda kesin hüküm oluşturabilmesi için, her iki davanın taraflarının, dava sebeplerinin ve ilk davanın hüküm fıkrası ile ikinci davaya ait talep sonucunun aynı olması gerekir.*
>
> *Bir hüküm, davada veya karşılık davada ileri sürülen taleplerden, sadece hükme bağlanmış olanlar hakkında kesin hüküm teşkil eder."*

9. Aynı Kanun'un 322. maddesinin ikinci fikrası şöyledir:

"Paylaştırma ve ortaklığın giderilmesi için satış yapılması gereken hallerde, hâkim satış için bir memur görevlendirir. Taşınır ve taşınmaz malların satışı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yapılır."

10. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun *"Tetkik mercii"* başlıklı 4.maddesi şöyledir:

"İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."

11. Aynı Kanun'un *"Şikâyet ve şartlar"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir."

12. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Vergi Mahkemelerinin Görevleri"* başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 27/03/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyası ile kesinleşme şerhini havi adli yargı kararının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, davacı tarafından Sakarya 1. Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğunun 2021/3 sayılı dosyasında yapılan açık artırma usulü ihale sonucu satılan taşınmaza ilişkin olarak %1 yerine %18 alındığı ileri sürülen KDV'nin fazlaya ilişkin kısmının iadesine karar verilmesi istemiyle tahsil işlemini gerçekleştiren vergi dairesine karşı açılmıştır.

16. Somut olayda, ihale yoluyla satışı yapılan taşınmaza ilişkin olarak tahakkuk ettirilen %18 oranlı KDV'nin vergi dairesince tahsil edildiği noktasında tartışma bulunmamaktadır. Bu durumda, satış memurluğunun vergi sorumlusu sıfatı sona ermiş, verginin iadesinin muhatabı vergi dairesi olmuştur. Bu kapsamda açılan davada da, 3065 sayılı Kanun hükümleri gereğince katma değer vergisine ilişkin uyuşmazlığını görüm ve çözümü görevi, 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

17. Bununla birlikte, icra mahkemelerinin *"istihkak davaları"* ile *"ihalenin feshi davalarına"* ilişkin kararları dışındaki takip hukukuna ilişkin (memur işlemini şikayet, haciz, satış vb.) kararları, maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmemektedir. Dolayısıyla, somut olaydaki gibi KDV'nin tahsilini gerçekleştiren vergi idaresinin olası şikayet davasının tarafi olmaması nedeniyle, KDV'nin oranı yönünden Sulh Hukuk Mahkemesince verilecek kararın icraîliği de tartışmalı hale geleceğinden *"memur işlemini şikayet davası"* sürecinin uyuşmazlık konusu olaya uygulanması mümkün görünmemektedir.

18. Bu durumda, söz konusu katma değer vergisinin %1 orandan fazlasının iadesi istemine ilişkin davada vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Sakarya Vergi Mahkemesinin 30/06/2021 tarih ve E.2021/433, K.2021/404 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Sakarya Vergi Mahkemesinin 30/06/2021 tarih ve E.2021/433, K.2021/404 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

27/03/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nigün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN